

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

19 mai 2015

mun. Chișinău

Colegiul lărgit în următoarea componență:

președinte

Ursache Petru

judecători

Toma Nadejda

Nicolaev Ghenadie

Alerguș Constantin

Moraru Petru

judecînd, fără citarea părților la proces, recursul ordinar, declarat de partea vătămată Domintean Marin, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 noiembrie 2014, în cauza penală în privința lui

Bețco Gheorghe Ion, născut la 19.08.1994, originar și domiciliat în sat. Puhăceni, r-nul Anenii Noi.

Munjiu Ilie Ion, născut la 15.08.1993, originar și domiciliat în sat. Puhăceni, r-nul Anenii Noi.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

1. *Prima instanță: 06.02.2014 – 30.04.2014;*
2. *Instanța de apel: 21.05.2014 – 11.11. 2014;*
3. *Instanța de recurs: 26.02.2015 – 19.05.2015.*

A C O N S T A T A T:

1. Prin sentința Judecătoriei Anenii Noi din 30 aprilie 2014, pronunțată pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, prevăzută de art. 364/1 Cod de procedură penală, au fost recunoscuți vinovați și condamnați:

- **Bețco Gheorghe Ion** în baza art. 287 alin.(3) Cod penal la 3 (trei) ani închisoare, cu suspendarea condiționată a executării pedepsei potrivit art.90 Cod penal, pe un termen de probă de 2 (doi) ani;
- **Munjiu Ilie Ion** în baza art. 287 alin.(2) lit. b) Cod penal la pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 400 unități convenționale, echivalent a 8000 (opt mii) lei.

S-a dispus încasarea în mod solidar din contul lui Bețco Gh. și Munjiu I. în beneficiul lui Domentean M. a prejudiciului adus sănătății în sumă de 2440 lei, cheltuieli de transport în sumă de 547 lei 20 bani, cheltuieli pentru asistență juridică în sumă de 3010 lei, în total suma de 5 997 lei 20 bani, precum și a prejudiciului moral în mărime de 10 000 lei.

Pretențiile părții vătămate Domentean M. privind încasarea prejudiciului în legătură cu deteriorarea autoturismului și telefonului mobil au fost lăsate fără examinare, deoarece nu rezultă din acțiunile infracționale ale inculpaților.

2. Potrivit sentinței s-a stabilit că, la data de 12 ianuarie 2014, aproximativ în jurul orei 01⁰⁰, Bețco Gh. și Munjiu I., aflându -se în satul Puhăceni raionul Anenii Noi, în fața barului „Alexa”, fără motive, din intenții huliganice, exprimându-se cu cuvinte necenzurate, cu o obrăznicie deosebită, manifestând o vădită lipsă de respect față de societate l-au maltratat cu pumnii și picioarele pe Domentean M., iar Bețco Gh., fără știrea lui Munjiu I., l-a lovit pe Domentean M. cu o sticlă în regiunea capului. Astfel, cauzându-i părții vătămate Domentean M., conform raportului de expertiză medico - legală nr. 013, vătămare corporală ușoară.

3. Sentința a fost atacată în termen cu apeluri de către procuror și partea vătămată Domentean M.

3.1. Procurorul a solicitat casarea acesteia și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care inculpații Bețco Gh. și Mungiu I. să fie recunoscuți vinovați de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 287 alin. (3) Cod penal și respectînd prevederile art. 364/1 alin. (8) Cod de procedură penală să le fie stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen a câte 3 ani fiecăruia cu executarea acesteia în penitenciar de tip semiînchis.

Totodată, a solicitat admiterea acțiunii civile cu dispunerea încasării în mod solidar din contul lui Bețco Gh. și Mungiu I. în folosul lui Domentean M. a prejudiciul material în sumă de 20003 lei 79 bani și a prejudiciul moral în sumă de 50000 lei.

În motivarea apelului procurorul a indicat că, acțiunile inculpatului Bețco Gh. corect au fost calificate de către instanța de fond, însă a considerat că pedeapsa stabilită acestuia este prea blîndă, deoarece a fost greșit individualizată, deoarece nu s-a luat în considerație gravitatea infracțiunii comise, suferințele suportate de către partea vătămată, comportamentul inculpatului în timpul și după săvârșirea infracțiunii.

În opinia apelantului, aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal în privința inculpatului Bețco Gh. este contrară prevederilor art. 2 alin. (2) Cod penal și nu va atinge scopul de corectare și reeducare a inculpatului. Astfel, considerînd că este necesară aplicarea pedepsei închisorii în limitele fixate în Partea specială a Codului Penal, care va fi echitabilă pentru infracțiunea săvârșită.

Totodată, procurorul apelant a indicat că nu este de acord cu reîncadrarea acțiunilor lui Mungiu I. în baza art. 287 alin. (2) lit. b) Cod penal - „ *huliganismul săvârșit de două sau mai multe persoane*”, deoarece nu este clar cu cine inculpatul Mungiu I., două sau mai multe persoane a săvârșit această infracțiune, ori rezultă că infracțiunea în cauză comisă prin complicitate urmează a fi calificată separat.

Procurorul a menționat că argumentele invocate de instanța de judecată la recalificarea acțiunilor inculpatului Mungiu I. nu au careva suport probant, deoarece au fost combătute prin toate probele acușării prezentate în instanța de judecată. Mai mult ca atît, o formă de participație la comiterea unei infracțiuni prin coautorat, prin repartizarea rolurilor fiecărui inculpat nu atribuie calificarea

diferită a acțiunilor acestora, chiar și în cazul, când unele sau mai multe acțiuni au fost comise doar de către un singur subiect.

Totodată, apelantul a relevat că, examinarea procesului penal a fost efectuată în conformitate cu prevederile art. 364/1 Cod de procedură penală, astfel ambii inculpați au recunoscut acuzarea înaintată și probele invocate în rechizitoriu de către acuzatorul de stat, iar instanța de judecată a admis cererile inculpaților prin încheierea sa. Pentru ca recalificarea acțiunilor unui participant al infracțiunii să fie posibilă, urma să fie respinsă cererea de examinare a procesului în ordinea art. 364/1 Cod de procedură penală, cu dispunerea examinării cauzei în procedură generală.

În asemenea condiții, instanța de judecată, neexaminând toate probele în ședința de judecată, din oficiu a recalificat acțiunile lui Mungiu I.

3.2. Partea vătămată Domintean M. a solicitat casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpaților Bețco Gh. și Mungiu I. să le fie aplicată o pedeapsă privativă de libertate, invocând că pedeapsa stabilită de prima instanță este prea blândă pentru infracțiunea săvârșită, deoarece inculpații nu și-au cerut scuze de la el, ignorându-l, ceea ce confirmă faptul, că ei nu au regretat de cele întâmplate.

Totodată, a solicitat și admiterea integrală a acțiunii civile, invocând că a prezentat toate probele scrise, care confirmă cuantumul prejudiciului material și cheltuielile de judecată, iar din materialele dosarului se vede clar legătura directă dintre acțiunile inculpaților și deteriorarea autoturismului și telefonului său mobil, de aceea instanța de fond neîntemeiat a admis acțiunea civilă parțial.

În opinia apelantului și suma prejudiciului moral, dispusă spre încasare de către instanța de fond din contul inculpaților, este disproporțional de mică comparativ cu suferințele fizice și psihice produse în urma acțiunilor ilegale ale inculpaților. A considerat că suma de 50 000 lei nu este exagerată, dar proporțională suferințelor sale.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 noiembrie 2014 au fost admise, în parte, apelurile declarate de către procuror și partea civilă Domintean M.

A fost casată sentința Judecătoriei Anenii Noi din 30 aprilie 2014, în latura civilă, în privința ambilor inculpați și în latura penală, în privința lui Munjiu I., fiind pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță, prin care **Munjiu Ilie Ion** a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art.287 alin.(3) Cod penal și stabilită pedeapsa de 3 (trei) ani închisoare.

Conform art. 90 Cod penal s-a dispus suspendarea condiționată a pedepsei stabilite lui Munjiu I. pe un termen de probă de 2 (doi) ani.

A fost admisă parțial acțiunea civilă înaintată de Domintean M., dispunându-se încasarea în mod solidar din contul lui Munjiu I. și Bețco Gh. în beneficiul lui Domintean M. cu titlu de prejudiciu material și asistență juridică suma de 6003 (șase mii trei) lei 79 bani.

Acțiunea civilă suplimentară a fost admisă în principiu, urmînd ca asupra cuantumului despăgubirilor cuvenite să se expună instanța în ordine civilă.

În rest celelalte dispoziții ale sentinței au fost menținute.

5. În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a reținut că judecata în instanța de fond s-a desfășurat pe baza probelor administrate în faza urmăririi penale, potrivit art. 364¹ Cod de procedură penală, astfel că, în cadrul ședinței instanței de fond, în prezența avocaților, *inculpații*, prin înscris autentic, au solicitat judecarea cauzei în baza probelor administrate în faza urmăririi penale, indicând, că recunosc în totalitate faptele incriminate în rechizitoriu, probele prezentate de procuror, nu solicită administrarea de probe noi, cunosc faptul că nu mai pot interveni cu cereri de cercetare a altor probe, cerere acceptată prin încheierea judecătorească din data de 14 aprilie 2014 (f. d. 102-104).

Instanța de apel, verificând legalitatea hotărârii atacate, apreciind cumulul de probe *administrare la urmărirea penală, acceptate de inculpați, verificate de instanța de fond și apel*, cu respectarea prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței și veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, a constatat că:

La 12 ianuarie 2014 aproximativ în jurul orei 01.00, Munjiu I. împreună cu Bețco Gh., aflându-se în satul Puhăceni raionul Anenii Noi, în fața barului „Alexa”, fără motive, din intenții huliganice, exprimându-se cu cuvinte necenzurate, cu o obrăznicie deosebită, manifestând o vădită lipsă de respect față de societate, l-au maltratat cu pumnii și picioarele peste tot corpul, și cu o sticlă, obiect pentru vătămarea integrității corporale, l-au lovit pe Domintean M. în regiunea capului, astfel, conform raportului de expertiză medico - legală nr. 013, i-au cauzat vătămare corporală ușoară.

Acțiunile inculpaților Munjiu I. și Bețco Gh. au fost corect încadrate în baza art. 287 alin.(3) Cod penal - *huliganismul agravat, adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, săvârșit de două persoane, cu aplicarea obiectului pentru vătămarea integrității corporale, care prin conținutul lor se deosebesc printr-o obrăznicie deosebită.*

Instanța de apel a conchis că vinovăția inculpaților Munjiu I. și Bețco Gh. se confirmă prin totalitatea de probe administrate în faza de urmărire penală, care au fost acceptate de apărare și verificate de instanța de fond și instanța de apel, conform prevederilor art. 364/1 Cod de procedură penală, precum sunt:

- declarațiile martorilor Petrov E., Plămădeală S., Bîzga V., Cerlat S.;
- raportul de expertiză medico-legală nr. 013 din 14.01.2014, potrivit căruia la Domintean M. s-au depistat: - traumă cranio - cerebrală manifestată prin comoție cerebrală, edem posttraumatic, echimoze și excoriații în regiunea capului, gâtului, mâinii drepte - care au fost produse prin acțiunea traumatică a unui obiect contondent dur, posibil în timpul și circumstanțele indicate, care condiționează o dereglare a sănătății de scurtă durată până la 21 zile și conform acestui criteriu se califică ca vătămare corporală ușoară (f. d. 38-39);
- procesul - verbal de confruntare din 21 ianuarie 2014 între Domintean M. și Bețco Gh., în care s-a indicat că Bețco Gh. a lovit cu sticla în cap, iar ulterior Munjiu I. și Bețco Gh. loveau în autoturism (f. d. 32);

- procesul - verbal de confruntare din 21 ianuarie 2014 între Domentean M. și Munjiu I., în care s-a indicat că primul l-a lovit Bețco Gh. pe Domentean M., iar ulterior ambii l-au lovit (f. d. 32);
- procesul - verbal de cercetare la fața locului, fiind cercetat automobilul de model „W Golf” cu n/î COK 988, ce aparține lui Domentean M., și depistate urme de încălțăminte și oglinda deteriorată (f. d.6).

Astfel, instanța de apel a concluzionat că ambii inculpați au săvârșit infracțiunea imputată prin rechizitoriu, fiind corect calificate acțiunile acestora în baza art. 287 alin.(3) Cod penal - *huliganismul agravat, adică acțiunile intenționate care încalcă grosolan ordinea publică, săvârșit de două persoane, cu aplicarea obiectului pentru vătămarea integrității corporale, care prin conținutul lor se deosebesc printr-o obrăznicie deosebită.*

Instanța de apel a reținut că, acțiunile inculpatului Munjiu I. au fost incorect reîncadrate de către instanța de fond în baza art. 287 alin.(2) lit.b) Cod penal, în baza unor interpretări subiective, apreciind critic declarațiile martorilor Petrov și Plămădeală, ceea ce contravine prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală și jurisprudenței Curții Supreme de Justiție. În acest sens instanța de apel a conchis că prima instanță nu a ținut cont de faptul că, judecarea cauzei a avut loc pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, unde inculpații au declarat că recunosc în totalitate faptele indicate în rechizitoriu și nu solicită administrarea de noi probe, cererile fiind acceptate de instanță, de aceea recalificarea acțiunilor unui participant în acest caz nu este posibilă.

La stabilirea pedepsei inculpatului Munjiu I. instanța de apel a indicat că a ținut cont de prevederile art.7, 61, 75 Cod penal, de gravitatea infracțiunii săvârșite, care se atribuie la categoria celor grave, de împrejurările în care a fost comisă fapta și consecințele acesteia, de persoana celui vinovat, care se caracterizează pozitiv, anterior nu a săvârșit infracțiuni, recunoașterea vinovăției și căința sinceră de cele săvârșite, de lipsa circumstanțelor agravante, de consecințele infracțiunii, de comportamentul inculpatului după comiterea infracțiunii, care a recuperat parțial paguba, considerând că corectarea și reeducarea inculpatului nu este posibilă fără stabilirea unei pedepsei penale, sub formă de închisoare, în limitele prevăzute de lege pentru infracțiunea comisă, luând în considerație prevederile art. 364¹ Cod de procedură penală. Astfel, instanța de apel a considerat că pedeapsa stabilită inculpatului Munjiu I. este echitabilă, care ar duce la corectarea inculpatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni.

În ce privește aplicarea suspendării condiționate a executării pedepsei în privința inculpatului Bețco Gh. instanța de apel a considerat că instanța de fond corect a ajuns la concluzia că corectarea și reeducarea lui este posibilă cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, ținând cont de faptul că anterior nu a fost judecat, a recunoscut integral vina, s-a căit de cele comise, a recuperat parțial paguba, acestea fiind considerate drept circumstanțe atenuante.

Referitor la argumentele invocate în apelul părții vătămate Domentean M. cu privire la acțiunea civilă, instanța de apel le-a considerat întemeiate, deoarece din înscrisurile anexate la materialele cauzei rezultă cu certitudine că prejudiciul

material cauzat părții civile Domintean M. constituie suma de 20 003 lei 79 bani (f. d. 112-120), de aceea a ajuns la concluzia că este posibilă încasarea acestei sume din contul inculpaților în beneficiul părții vătămate.

De către instanța de apel au fost considerate drept eronate concluziile instanței de fond privind respingerea capătului de cerere a părții vătămate de încasare a cheltuielilor legate de costul reparării autoturismului și a telefonului mobil, pe motiv că acestea nu rezultă din acțiunile infracționale a inculpaților. În acest sens instanța de apel a menționat că potrivit materialelor cauzei, și anume, din plîngerea părții vătămate, procesul-verbal de cercetare la fața locului, declarațiile părții vătămate și a martorilor rezultă, că în procesul acțiunilor de huliganism, inculpații au deteriorat automobilul și telefonul, ce aparțin părții vătămate, care ulterior a suportat cheltuieli pentru reparația acestora, confirmate prin bonurile de plată anexate la acțiunea civilă, care au fost examinate în instanța de fond și verificate în apel.

Totodată, instanța de apel a considerat că prejudiciul moral încasat de către instanța de fond este proporțional suferințelor fizice cauzate părții vătămate în urma infracțiunii comise, astfel fiind justificat cuantumul de 10 000 lei, reieșind din faptul că infracțiunea a fost comisă din intenție, precum și din interpretarea tradițională a jurisprudenței naționale și europene.

Referitor la suma prejudiciului moral de 50 000 lei solicitat de către partea vătămată, Colegiul penal a menționat că, nu au fost prezentate probe, ce ar confirma acest cuantum, și astfel, argumentele apărării în numele părții vătămate la acest capitol au fost considerate irelevante.

Instanța de apel a admis în principiu acțiunea civilă suplimentară, urmînd ca asupra cuantumului despăgubirilor convenite să se expună instanța în ordine civilă, deoarece cerințele indicate în ea n-au constituit obiect de examinare în instanța de fond.

În ce privește apelul părții civile Domintean M. în latura penală, prin care se solicita agravarea pedepsei inculpaților, Colegiul penal a considerat că acesta este inadmisibil, deoarece cauza dată a fost judecată în ordinea prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, iar partea civilă este în drept să conteste sentința doar în latura civilă.

6. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către partea vătămată Domintean M., care solicită casarea acesteia, rejudecarea cauzei și stabilirea inculpaților Munjiu I. și Bețco Gh. a pedepsei închisorii, invocînd temeiul de drept prevăzut în art.427 alin.(1) pct. 6) Cod de procedură penală.

În motivarea recursului partea vătămată indică asupra faptului, că instanța de apel neîntemeiat a respins ca inadmisibil apelul său în latura penală, deoarece deși cauza penală a fost judecată în ordinea prevăzută de art.364¹ Cod de procedură penală, el nu a pierdut calitatea de parte vătămată în cauză.

În acest sens recurentul menționează că, instanța de apel a neglijat faptul că Domintean M. a fost recunoscut ca parte vătămată în cauza dată, de aceea prin decizia instanței de apel i-a fost lezat dreptul de a declara apel conform

prevederilor art. 401 alin.(1) pct.3) Cod de procedură penală, care prevede expres că partea vătămată este în drept să declare apel în ce privește latura penală.

7. Procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursului declarat, solicitând respingerea acestuia, cu menținerea hotărîrii atacate ca fiind legală și întemeiată.

8. Judecînd recursul ordinar în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul lărgit consideră că recursul urmează a fi admis din următoarele considerente.

Conform prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecînd recursul, instanța de recurs este în drept să-l admită, să dispună rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Conform art. 414 alin.(1) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecînd apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărîrii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar și oricăror probe noi prezentate în ședința instanței de apel sau se poate proceda la cercetarea suplimentară a probelor administrate de prima instanță.

Potrivit prevederilor art. 414 Cod de procedură penală, chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat ori trebuia să se pronunțe prima instanță și care, prin apel, se transmit instanței de apel sînt următoarele: dacă fapta reținută ori numai imputată a fost săvîrșită ori nu; dacă fapta a fost comisă de inculpat și, dacă da, în ce împrejurări a fost comisă; în ce constă participația, contribuția materială a fiecărui participant; dacă există circumstanțe atenuante și agravante; dacă probele corect au fost apreciate; dacă toate în ansamblu au fost apreciate de prima instanță prin prisma cumulului de probe anexate la dosar, în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

În ce privește chestiunile de drept pe care le poate soluționa instanța de apel, acestea sînt: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii; dacă infracțiunea a fost corect calificată; dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just; dacă normele de drept procesual, penal, administrativ ori civil au fost corect aplicate.

Instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel. Nepronunțarea instanței de apel asupra tuturor motivelor invocate echivalează cu nerezolvarea fondului apelului și, în acest caz, decizia urmează a fi casată, cu rejudecarea cauzei în apel, așa cum cere art. 435 Cod de procedură penală, deoarece o asemenea eroare judiciară nu poate fi corectată în instanța de recurs.

Verificînd argumentele invocate în recursul declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul conchide că instanța de apel la examinarea cauzei a comis erori de drept ce nu pot fi corectate în instanța de recurs, pronunțînd soluția fără respectarea prevederilor legale și a practicii judiciare stabilite.

Astfel, din materialele cauzei Colegiul lărgit constată că, judecata în instanța de fond s-a desfășurat în procedura simplificată, pe baza probelor administrate în faza urmăririi penale, potrivit prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală.

Judecând cauza în ordine de apel, instanța de apel a verificat îndeplinirea cerințelor dispozițiilor art. 364¹ Cod de procedură penală și în mod întemeiat a concluzionat că, prima instanță incorect a reținut o altă situație și o altă încadrare juridică decât cea constatată în rechizitoriu în privința inculpatului Munjiu I.

În aceste condiții, conducându-se de prevederile art. 409 alin.(2) Cod de procedură penală, instanța de apel a casat sentința primei instanțe și a pronunțat o nouă hotărâre, prin care a constatat situația de fapt și a încadrat fapta așa cum a fost formulată în rechizitoriu, stabilindu-i o pedeapsă în conformitate cu prevederile art. 364¹ alin.(8) Cod de procedură penală.

Colegiul lărgit ajunge la concluzia că instanța de apel s-a expus în mod întemeiat și asupra motivului invocat de către procuror privind blîndețea pedepsei stabilite inculpatului Bețco Gh., considerînd că instanța de fond corect a ajuns la concluzia că corectarea și reeducarea inculpatului este posibilă cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, ținînd cont de criteriile generale de individualizare a pedepsei.

Totodată, analizînd decizia atacată instanța de recurs constată că instanța de apel incorect a declarat inadmisibil apelul părții vătămate Domintean M., în latura penală, prin care s-a solicitat stabilirea unei pedepse mai aspre inculpaților Munjiu I. și Bețco Gh., motivîndu-și soluția prin faptul că, deoarece cauza a fost judecată în procedura simplificată conform prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală, partea vătămată Domintean M. este în drept să conteste sentința doar în latura civilă.

Colegiul lărgit conchide că această soluție a instanței de apel este greșită din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 58 alin.(1), (3) pct. 5) și pct.6) Cod de procedură penală, se consideră victimă orice persoană fizică sau juridică căreia, prin infracțiune, i-au fost aduse daune morale, fizice sau materiale. Victima are un interes în cadrul procesului penal și este interesată în rezultatele acestuia, și beneficiază de un șir de drepturi, printre care și dreptul să ceară de la organul de urmărire penală să fie recunoscută ca parte vătămată în cauza penală și să depună cerere pentru a fi recunoscută ca parte civilă în procesul penal.

Potrivit prevederilor art. 59 alin. (1) Cod de procedură penală, parte vătămată este considerată persoana fizică sau juridică căreia i s-a cauzat prin infracțiune un prejudiciu moral, fizic sau material, recunoscută în această calitate, conform legii, cu acordul victimei. Iar potrivit prevederilor alin.(2) al aceluiași articol recunoașterea ca parte vătămată se efectuează prin ordonanța organului de urmărire penală, imediat după stabilirea temeiurilor de atribuire a unei asemenea calități procesuale.

Colegiul atenționează asupra faptului că partea vătămată dispune de drepturi și obligații prevăzute în art. 60 Cod de procedură penală, printre care și cel stipulat în prevederile alin. (1) pct. 15¹) să exercite căile de atac împotriva hotărîrilor judecătorești.

Colegiul lărgit reține, că potrivit ordonanțelor din 17 ianuarie 2014 victima Domintean M. a fost recunoscut în calitate de parte vătămată și de parte civilă (f. d.

10 și 13, vol. 1) și acest statut de parte vătămată a lui Domintean M. în cauză nu a fost modificat pe parcursul urmăririi penale și judecării cauzei.

Colegiul lărgit menționează că, potrivit prevederilor art. 60 alin.(3) Cod de procedură penală partea vătămată poate oricând să renunțe la această calitate procesuală, însă în speța dată partea vătămată nu a utilizat acest drept, de aceea calitatea procesuală de parte vătămată a lui Domintean M. s-a menținut pe tot parcursul judecării cauzei penale.

În conformitate cu prevederile art. 401 alin. (1) pct. 3) și 4) Cod de procedură penală, partea vătămată poate declara apel, în ce privește latura penală, iar partea civilă și partea civilmente responsabilă, în ce privește latura civilă.

Practica judiciară stabilită cu privire la aplicarea prevederilor art. 364¹ Cod de procedură penală de către instanțele judecătorești prevede că, împotriva sentinței adoptate de prima instanță în urma judecării în procedura simplificată, părțile pot exercita calea de atac a apelului, de regulă, sub aspectul individualizării pedepsei, inculpatul neputînd renunța la opțiunea de a fi judecat potrivit procedurii simplificate.

Raportînd cele menționate la cazul supus judecării, Colegiul conchide că instanța de apel urma să examineze cererea de apel depusă de către partea vătămată Domintean M., să se expună asupra argumentelor invocate, deoarece apelul a fost declarat în latura penală numai în partea stabilirii pedepsei, în conformitate cu legislația în vigoare și practica judiciară stabilită.

În aceste condiții, Colegiul lărgit constată că instanța de apel nu s-a expus asupra apelului părții vătămate, iar asemenea erori procesuale cad sub incidența prevederilor art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, și nu pot fi corectate în ordinea procedurii de recurs.

Din considerentele expuse, Colegiul lărgit constată, că circumstanțele expuse supra confirmă necesitatea casării deciziei atacate cu remiterea cauzei la rejudecare în instanța de apel în alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care stabilesc procedura de rejudecare și limitele acesteia, să se pronunțe în strictă conformitate cu prevederile legii procesual-penale asupra tuturor motivelor invocate în apel de către partea vătămată, asupra celor indicate în prezenta decizie, precum și să dea răspuns la toate argumentele invocate atît în apel, cît și în recursul invocat, ținînd cont de motivele casării deciziei atacate, de prevederile practicii judiciare stabilite, de jurisprudența Curții Supreme de Justiție, să înlătore omisiunile admise și să pronunțe o hotărîre legală și întemeiată, în conformitate cu prevederile art. 417 Cod de procedură penală.

9. În temeiul art. 434, art. 435 alin. (1) pct.2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul lărgit,

DECIDE:

Se admite recursul ordinar, declarat de partea vătămată Domintean Marin, se casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 11 noiembrie 2014, în cauza penală în privința în privința lui **Bețco Gheorghe Ion și Munjiu Ilie Ion**, cu dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată.

Pronunțată integral la **30 iunie 2015**.

Președinte:

Ursache Petru

Judecător

Toma Nadejda

Judecător

Nicolaev Ghenadie

Judecător

Alerguș Constantin

Judecător

Moraru Petru